

คณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ

รายงานการประชุม

คณะอนุกรรมการปฏิรูปตัวชี้วัดประสิทธิภาพกระบวนการยุติธรรมทางอาญา ครั้งที่ ๔/๒๕๖๐

วันพุธที่ ๖ ธันวาคม ๒๕๖๐ เวลา ๑๕.๐๐ น.

ณ ห้องประชุมกระทรวงยุติธรรม ๒ ชั้น ๘ อาคารราชบุรีดิเรกฤทธิ์

ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษาฯ เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ

.....

ผู้มาประชุม

๑.	ศาสตราจารย์พิเศษวิชาญ วิชาญสุวรรณ
ปลัดกระทรวงยุติธรรม	ประธานอนุกรรมการ
๒.	ผู้แทนสำนักงานศาลยุติธรรม
นายสุรสิทธิ์ แสงวิโรจน์พัฒน์
ผู้ช่วยผู้พิพากษาศาลอุทธรณ์ ช่วยทำงานชั่วคราวในตำแหน่ง
ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลประจำสำนักประธานศาลฎีกา	อนุกรรมการ
๓.	ผู้แทนสำนักงานอัยการสูงสุด
นายเดชอุดม วีระวานิช
อธิบดีอัยการ สำนักงานนโยบาย ยุทธศาสตร์และงบประมาณ	อนุกรรมการ
๔.	ผู้แทนสำนักงานตำรวจแห่งชาติ
พลตำรวจตรี โชคชัย เหลืองอ่อน
รองผู้บังคับการกองแผนงานอาชญากรรม	อนุกรรมการ
๕.	ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ
นางสาววิลาวัลย์ ตาน้อย
ผู้อำนวยการกองพัฒนาระบบราชการ ๒	อนุกรรมการ
๖.	ผู้แทนสำนักงานสถิติแห่งชาติ
นางหทัยชนก พรรคเจริญ
ผู้อำนวยการกองบริหารจัดการระบบสถิติ	อนุกรรมการ
๗.	ผู้แทนสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย
นางสาวสิรินันท์ เดชะคุปต์
นักวิจัยฝ่ายกฎหมายเศรษฐกิจ	อนุกรรมการ
๘.	ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
นางสาวมนต์ทิพย์ สัมพันธ์วงศ์
นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ รักษาการในตำแหน่ง
ผู้เชี่ยวชาญด้านพัฒนารายได้และการกระจายรายได้	อนุกรรมการ

๙. นายวิพล กิติทัศน์าสสรชัย
อัยการจังหวัดประจำสำนักงานอัยการสูงสุด อนุกรรมการ
๑๐. นายทวีชัย เจริญเศรษฐศิลป์
ผู้อำนวยการฝ่ายวิจัย สถาบันอนาคตศึกษาเพื่อการพัฒนา อนุกรรมการ
๑๑. ศาสตราจารย์สุรศักดิ์ ลิขสิทธิ์วัฒนกุล
อาจารย์ประจำคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ อนุกรรมการ
๑๒. ผู้อำนวยการสำนักงานกิจการยุติธรรม
นายวัลลภ นาคบัว อนุกรรมการ
๑๓. ผู้แทนสำนักงานกิจการยุติธรรม
นางศิวากร คุรัตน์เวช
รองผู้อำนวยการสำนักงานกิจการยุติธรรม อนุกรรมการและเลขานุการ
๑๔. ผู้แทนสำนักงานกิจการยุติธรรม
นายสายชล ยังรอด
ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านนโยบายและแผน ปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการ
สำนักเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารกระบวนการยุติธรรม อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๑๕. ผู้แทนสำนักงานกิจการยุติธรรม
นางสาวจิตติยา พฤษภาเมธานันท์
นักวิชาการยุติธรรมชำนาญการพิเศษ อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

ผู้ไม่มาประชุม

๑. ผู้แทนสถาบันเพื่อการยุติธรรมแห่งประเทศไทย
นายพิเศษ สอาดเย็น
ผู้อำนวยการสำนักกิจการต่างประเทศและประสานนโยบาย ติตราชการ
๒. ผู้ทรงคุณวุฒิ
นายบัณฑิต เศรษฐศิริโรตม์
ผู้อำนวยการสถาบันธรรมรัฐเพื่อการพัฒนาสังคมและสิ่งแวดล้อม ติตราชการ
๓. ผู้ทรงคุณวุฒิ
ผศ. พ.ต.ท. ดร.เกษมศานต์ โชติชาครพันธุ์
รองอธิการบดีฝ่ายวางแผน สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ติตราชการ
๔. ผู้ทรงคุณวุฒิ
ดร.เกียรติอนันต์ ล้วนแก้ว
ผู้ช่วยรองอธิการบดีฝ่ายวิจัย มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต ติตราชการ

ผู้เข้าร่วมประชุม

๑. นางสาวนันทรีศรี เทพดลไชย สำนักงานกิจการยุติธรรม
๒. นายไชยสุวัฒน์ ฤงเงิน สำนักงานกิจการยุติธรรม
๓. นายอดิศักดิ์ จันทวิรัช สำนักงานกิจการยุติธรรม
๔. นางสาวสุพรรณนิภา จันทร์จิรานูวัฒน์ สำนักงานกิจการยุติธรรม
๕. นางสาวอิสริยา สันติธรรม สำนักงานกิจการยุติธรรม
๖. นายภิศเดช พุกจินดา สำนักงานกิจการยุติธรรม
๗. นางสาวสรรสิริ ชื่นจันทร์ สำนักงานกิจการยุติธรรม

๘. นายอรรถเดช โคกก่ายาน	สำนักงานกิจการยุติธรรม
๙. นางสาวสรญา ผิวงาม	สำนักงานกิจการยุติธรรม
๑๐. นางสาวอุษณีย์ ลีจ้อย	สำนักงานกิจการยุติธรรม
๑๑. นางสาวกัญญณ์ช โตคงทองวัฒนา	สำนักงานกิจการยุติธรรม
๑๒. นางสาวอุมาภรณ์ อ่องสอาด	สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม

เริ่มประชุมเวลา ๑๕.๐๐ น.

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานแจ้งให้ที่ประชุมทราบ

-

ระเบียบวาระที่ ๒ เรื่องรับรองรายงานการประชุม ครั้งที่ ๓/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๖๐
ฝ่ายเลขานุการได้จัดส่งรายงานผลการประชุมคณะอนุกรรมการปฏิรูปตัวชี้วัดประสิทธิภาพ
กระบวนการยุติธรรมทางอาญา ครั้งที่ ๓/๒๕๖๐ ให้แก่ผู้เข้าร่วมการประชุมแล้ว ปรากฏว่า ไม่มีคณะอนุกรรมการ
ท่านใดขอแก้ไข จึงขอให้มีการรับรองรายงานการประชุม

มติที่ประชุม รับรองรายงานการประชุม

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องเพื่อทราบ

ผลการดำเนินงานเพื่อจัดทำตัวชี้วัดประสิทธิภาพกระบวนการยุติธรรมทางอาญา
: ชุดตัวชี้วัดและวิธีการจัดเก็บรวบรวมข้อมูล

ฝ่ายเลขานุการได้แจ้งต่อที่ประชุมว่า สืบเนื่องจากการประชุมคณะอนุกรรมการปฏิรูป
ตัวชี้วัดประสิทธิภาพกระบวนการยุติธรรมทางอาญา ครั้งที่ ๓/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๖๐ ที่ประชุม
ได้เห็นชอบร่างชุดตัวชี้วัดประสิทธิภาพกระบวนการยุติธรรมทางอาญา ๗ ชุด ได้แก่

- ๑) ประชาชนรับรู้กฎหมายและสิทธิพื้นฐาน
- ๒) การควบคุมอาชญากรรมที่มีประสิทธิภาพ
- ๓) ผู้เสียหายและผู้ถูกกล่าวหาได้รับการคุ้มครองอย่างเหมาะสม
- ๔) กระบวนการยุติธรรมบนพื้นฐานการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี
- ๕) ไม่มีผู้ต้องหา/จำเลย ที่ถูกจับกุมโดยไม่ได้กระทำผิด
- ๖) การกระทำผิดซ้ำลดลง

๗) ประชาชนเชื่อมั่น เชื่อถือ ศรัทธาในกระบวนการยุติธรรม

และมอบหมายให้ฝ่ายเลขานุการดำเนินการปรับตัวชี้วัดให้สื่อความหมายให้ชัดเจน
มากขึ้น โดยฝ่ายเลขานุการได้ดำเนินงาน ดังนี้

๑) ปรับแก้ไขชุดตัวชี้วัดประสิทธิภาพกระบวนการยุติธรรมทางอาญาในเบื้องต้น
ตามข้อเสนอของที่ประชุม และมีหนังสือแจ้งเวียนคณะอนุกรรมการฯ ทราบ ทั้งในส่วนของกรอบตัวชี้วัดที่ได้รับความ
เห็นชอบจากที่ประชุม และรายละเอียดตัวชี้วัด เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง และให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

๒) รวบรวมข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะจากคณะอนุกรรมการฯ และดำเนินการ
ปรับปรุงชุดตัวชี้วัด โดยได้ดำเนินการ

- ปรับปรุงแก้ไขถ้อยภาษา (wording) ในส่วนของชื่อชุดตัวชี้วัด ให้มีความชัดเจน
ยิ่งขึ้น และสอดคล้องกับแนวทางที่เป็นสากล โดยได้กำหนดให้มีภาษาอังกฤษกำกับทุกชื่อชุดตัวชี้วัด

- ปรับปรุงแก้ไขชุดตัวชี้วัดให้มีความกระชับ ครบคลุม และตอบโจทย์ของชุด
ตัวชี้วัดแต่ละชุดมากยิ่งขึ้น โดยมีการเพิ่มตัวชี้วัดที่เกี่ยวข้องกับต้นทุน (cost) ของการดำเนินคดี และปรับลด

/ตัวชี้วัด...

ตัวชี้วัดบางส่วนที่มีความซ้ำซ้อน หรือมีนิยามที่ไม่ชัดเจน และเน้นตัวชี้วัดที่เป็นข้อมูลเชิงประจักษ์ (objective) ที่มีตัวเลขสถิติอ้างอิง

- **จัดทำสรุปร่างชุดตัวชี้วัด** โดยกำหนดค้าย่อยของชุดตัวชี้วัด คือ “REGRADE” เพื่อสื่อถึงการที่ชุดตัวชี้วัดประสิทธิภาพกระบวนการยุติธรรมทางอาญาชุดนี้ จะใช้เป็นเครื่องมือในการตรวจวัด และประเมินระดับประสิทธิภาพของกระบวนการยุติธรรมไทยใหม่ เพื่อให้รู้สถานะที่แท้จริง และนำไปสู่การพัฒนา ซึ่งจะนำไปสู่การยกระดับกระบวนการยุติธรรมไทยในอนาคต โดยมีรายละเอียดการสลับตำแหน่งชุดตัวชี้วัด ดังนี้

R	Rights & Legal Knowledge	ประชาชนรับรู้กฎหมาย และสิทธิพื้นฐาน
E	Effective Crime Control	การควบคุมอาชญากรรมที่มีประสิทธิภาพ
G	Good Governance Justice	กระบวนการยุติธรรมบนพื้นฐานของการบริหารจัดการที่ดี
R	Reduced Recidivism	การกระทำผิดซ้ำลดลง
A	Appropriate Protection of Victims & the Accused	ผู้เสียหาย และผู้ถูกกล่าวหา ได้รับการคุ้มครองอย่างเหมาะสม
D	Do not have any Miscarriages of Justice	ไม่มีผู้เสียหาย/จำเลย ที่ถูกจับกุมโดยไม่ได้กระทำผิด
E	Ensured Trust in Justice	ประชาชนให้ความเชื่อมั่น เชื่อถือ ศรัทธา ในกระบวนการยุติธรรม

๓) จัดการประชุมคณะทำงานเพื่อจัดทำตัวชี้วัดประสิทธิภาพกระบวนการยุติธรรมทางอาญา ครั้งที่ ๓/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ เพื่อพิจารณาชุดตัวชี้วัดที่ได้มีการปรับแก้ไข รวมทั้งรายละเอียดตัวชี้วัดและแนวทางการจัดเก็บในเบื้องต้นให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

มติที่ประชุม

รับทราบ

ระเบียบวาระที่ ๔

เรื่องเพื่อพิจารณา

ยุติธรรมทางอาญา

ชุดตัวชี้วัด และวิธีการจัดเก็บรวบรวมข้อมูลของตัวชี้วัดประสิทธิภาพกระบวนการ

ฝ่ายเลขานุการได้นำเสนอชุดตัวชี้วัด ๗ ชุด ๒๖ ตัวชี้วัด และวิธีการจัดเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

๑. ชุดตัวชี้วัด ๗ ชุด ได้แก่

ชุดตัวชี้วัดที่ ๑ ประชาชนรับรู้กฎหมาย และสิทธิพื้นฐาน (Rights & Legal Knowledge)

ประกอบด้วยตัวชี้วัด ๑ ตัว (R1)

ชุดตัวชี้วัดที่ ๒ การควบคุมอาชญากรรมที่มีประสิทธิภาพ (Effective Crime Control)

ประกอบด้วยตัวชี้วัด ๒ ตัว (E1-E2)

ชุดตัวชี้วัดที่ ๓ กระบวนการยุติธรรมบนพื้นฐานของการบริหารจัดการที่ดี (Good Governance Justice) ประกอบด้วยคุณค้าย่อย ๖ ด้าน และตัวชี้วัดทั้งหมด ๑๔ ตัว (G1-G14)

ชุดตัวชี้วัดที่ ๔ การกระทำผิดซ้ำลดลง (Reduced Recidivism) ประกอบด้วย ตัวชี้วัด

๓ ตัว (RE1-RE3)

ชุดตัวชี้วัดที่ ๕ ผู้เสียหายและผู้ถูกกล่าวหาได้รับการคุ้มครองอย่างเหมาะสม (Appropriate Protection of Victims and the Accused) ประกอบด้วยตัวชี้วัด ๒ ตัว (A1-A2)

ชุดตัวชี้วัดที่ ๖ ไม่มีผู้ต้องหา/จำเลย ถูกจับกุมโดยไม่ได้กระทำความผิด (Do not have any Miscarriages of Justice) ประกอบด้วยตัวชี้วัด ๓ ตัว (D1-D3)

ชุดตัวชี้วัดที่ ๗ ประชาชนให้ความเชื่อมั่น เชื่อถือ ศรัทธา ในกระบวนการยุติธรรม (Ensured Trust in Justice) ประกอบด้วยตัวชี้วัด ๑ ตัว (ET1)

๒. วิธีการจัดเก็บรวบรวมข้อมูล ๕ วิธีการ คือ ๑) การจัดเก็บสถิติทางการ (Administrative Data – AD) ๒) การสำรวจภาคประชาชน (Public Survey – PS) ๓) การตรวจประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญจากหน่วยงานภายนอก (Expert Survey - ES) ๔) การประเมินตนเองโดยหน่วยงาน (Self – Assessment - SA) ๕) การสำรวจผู้รับบริการหรือกลุ่มเป้าหมายเฉพาะด้านของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม (User Survey – US)

ประเด็นอภิปราย

ชุดตัวชี้วัดที่ ๑ ประชาชนรับรู้กฎหมายและสิทธิพื้นฐาน (Rights & Legal Knowledge)

ประกอบด้วยตัวชี้วัด ๑ ตัว (R1) คือ

ตัวชี้วัดที่ R1 สัดส่วนของผู้เกี่ยวข้องในคดี หรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่รับทราบช่องทางในการรับรู้สิทธิทางกฎหมาย และความรู้พื้นฐานในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมได้โดยสะดวก

- ตัวชี้วัดดังกล่าวเป็นการเปรียบเทียบผู้เกี่ยวข้องกับการสำรวจทั้งหมด จึงควรระบุให้ชัดเจนว่าผู้เกี่ยวข้องในคดีหรือผู้มีส่วนได้เสียหมายถึงกลุ่มผู้ต้องหา/จำเลย/ผู้ต้องขัง หรือพยาน
- วิธีการจัดเก็บ ควรเก็บข้อมูลสถิติจากภาคราชการ อ้างอิงข้อมูลขององค์การสหประชาชาติ รวมถึงการสำรวจจากค่าเปรียบเทียบมาตรฐาน (Bench Mark) และการสำรวจผู้เสียหาย (Victim Screen) เพื่อให้ประชาชนทราบถึงสิทธิทางกฎหมายจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งในส่วนนี้สำนักงานสถิติแห่งชาติจะรับหน้าที่ให้คำปรึกษาด้านวิธีการวัด

ชุดตัวชี้วัดที่ ๒ การควบคุมอาชญากรรมที่มีประสิทธิภาพ (Effective Crime Control)

ประกอบด้วยตัวชี้วัด ๒ ตัว (E1-E2) ดังนี้

ตัวชี้วัดที่ E1 อัตราอาชญากรรม (Crime Rate) ต่อจำนวนประชากร ๑๐๐,๐๐๐ คน

- ข้อมูลอัตราอาชญากรรมควรระบุสถานะว่าเป็นข้อมูล ณ วันที่ ซึ่งอาจอ้างอิงจำนวนประชากรจากข้อมูลกรมการปกครอง
- เมื่อได้ข้อมูลอัตราอาชญากรรมแล้ว ควรนำไปเทียบเคียง (Lock/Match) กับข้อมูลที่องค์การสหประชาชาติใช้ เช่น ข้อมูลสถิติอาชญากรรม (Crime Statistics)
- การจัดเก็บข้อมูลควรแบ่งแยกกลุ่มคดี อัตราอาชญากรรมที่จะใช้เปรียบเทียบ เช่น คดีต่อชีวิต ร่างกาย หรือทรัพย์สินประชากร ให้ชัดเจน

ตัวชี้วัดที่ E2 ความหวาดกลัวภัยอาชญากรรมของประชาชนลดลง

- การจัดเก็บรวบรวมข้อมูล ควรเน้นตัวชี้วัดที่เป็นข้อมูลจากทางราชการเป็นหลัก

ชุดตัวชี้วัดที่ ๓ กระบวนการยุติธรรมบนพื้นฐานของการบริหารจัดการที่ดี (Good Governance Justice) ประกอบด้วยตัวชี้วัด ๒ ตัว (G1-G14)

ตัวชี้วัดที่ G1 จำนวนคดี และ/หรือเรื่องร้องเรียนที่มีมูล และถึงที่สุด ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติที่ขัดกับศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ หรือละเมิดสิทธิขั้นพื้นฐาน มีจำนวนลดน้อยลง

- จุดประสงค์ของการกำหนดตัวชี้วัดนี้ มีขึ้นเพื่อสำรวจว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐในกระบวนการยุติธรรมมีการใช้อำนาจที่มีขอบ (Abuse of Power) ที่ขัดกับศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์หรือละเมิดสิทธิขั้นพื้นฐาน หรือไม่
- ควรมีคำนิยามเพื่ออธิบายคำว่า “ขัดกับศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์” ที่ชัดเจนเพื่อประโยชน์ต่อวิธีการจัดเก็บรวบรวมข้อมูล

- ควรสอบถามหน่วยงานที่ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับด้านสิทธิมนุษยชน ถึงความเป็นไปได้ของการจัดเก็บข้อมูลตัวชี้วัดดังกล่าว

ตัวชี้วัดที่ G2 แต่ละหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมมีการวิเคราะห์กระบวนการงานที่พึงประสงค์ ตามบทบาทและหน้าที่ของตน

- ควรแก้ไขถ้อยคำเป็น “แต่ละหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมมีการวิเคราะห์กระบวนการงานที่สำคัญตามบทบาทและหน้าที่ของตน” เพื่อความชัดเจนของตัวชี้วัด

- เนื่องจากประเด็นนี้มีความสำคัญและเกี่ยวข้องกับกระบวนการภายในขององค์กรอื่นๆ ในกระบวนการยุติธรรม ดังนั้น ควรมีการหารือรายละเอียดของตัวชี้วัดนี้อีกครั้ง

ตัวชี้วัดที่ G3 จำนวนเรื่องร้องเรียนที่เกี่ยวข้องกับความบกพร่องในการปฏิบัติหน้าที่ การเลือกปฏิบัติและ/หรือการทุจริตหรือถูกแทรกแซง มีจำนวนลดน้อยลง

-ที่ประชุมเห็นชอบ โดยไม่มีการแก้ไข

ตัวชี้วัดที่ G4 จำนวนคดีที่มีการใช้เทคโนโลยี หรือพยานหลักฐานทางวิทยาศาสตร์ มาประกอบ จนนำไปสู่การจับกุม และใช้เป็นพยานหลักฐานในชั้นศาล มีจำนวนเพิ่มมากขึ้น

- มีข้อสังเกตว่า ถ้อยคำที่ระบุว่า “จนนำไปสู่การจับกุม และใช้เป็นพยานหลักฐานในชั้นศาลมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น” จะสามารถนำไปสู่กระบวนการการจัดเก็บรวบรวมข้อมูลได้จริงหรือไม่ และเห็นว่าตัวชี้วัดที่ G4 มีแนวทางที่สอดคล้องกับ G2 ดังนั้น เห็นควรนำตัวชี้วัดที่ G4 ควบรวมกับตัวชี้วัดที่ G2

ตัวชี้วัดที่ G5 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีการกำหนดระยะเวลามาตรฐานตามที่กำหนดไว้ในกฎหมาย ในแต่ละขั้นตอนการปฏิบัติงาน โดยมีระบบให้ประชาชนสามารถตรวจสอบติดตาม (Tracking) ได้

- สามารถใช้ระบบสารสนเทศในการจัดเก็บ ซึ่งหน่วยงานแต่ละหน่วยต้องกำหนดระยะเวลา เกณฑ์มาตรฐานเป็นค่าเฉลี่ยอย่างชัดเจน

ตัวชี้วัดที่ G6 หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมมีการกำหนดมาตรการเชิงรุกด้านการบริหารจัดการให้มีความโปร่งใสและแจ้งให้ประชาชนรับทราบ

- เนื่องจากแต่ละหน่วยงานมีการบริหารจัดการองค์กรและมาตรการเชิงรุกแตกต่างกัน ดังนั้นตัวชี้วัดนี้ ควรให้แต่ละหน่วยงานเป็นผู้กำหนดเอง

ตัวชี้วัดที่ G7 หน่วยงานมีมาตรการ/ระบบที่เอื้อต่อการป้องกันไม่ให้เกิดการเลือกปฏิบัติ หรือผลประโยชน์ทับซ้อนในการปฏิบัติหน้าที่ เช่น ระบบการจ่ายสำนวนคดี โดยให้เหตุผลในการใช้ดุลยพินิจ

- มีข้อสังเกตว่า ในบางครั้งการเลือกปฏิบัติเป็นไปเพื่อประโยชน์ของประชาชน ผู้รับบริการ ดังนั้นจึงควรเพิ่มเหตุผลของการเลือกปฏิบัติด้วยว่า มีเหตุผลของการเลือกปฏิบัติเพราะอะไร

ตัวชี้วัดที่ G8 หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมมีกระบวนการทบทวนและปรับปรุงประสิทธิภาพเรื่องข้อร้องเรียน

- G8 และ A2 ควรควบรวมเป็นประเด็นเดียวกัน เนื่องจากมีแนวทางสอดคล้องกัน

ตัวชี้วัดที่ G9 สัดส่วนของความเหมาะสมของทรัพยากร ทั้งเครื่องมือ งบประมาณ และทรัพยากรมนุษย์ กับปริมาณคดี

- ควรแก้ไขถ้อยคำเป็น “สัดส่วนของความเหมาะสมของทรัพยากร ทั้งเครื่องมือ งบประมาณ และทรัพยากรมนุษย์ กับภาระงาน”

ตัวชี้วัดที่ G10 จำนวนกิจกรรมการตรวจประเมินและการพัฒนาสมรรถภาพด้าน
ความรู้ความสามารถของบุคลากรที่เหมาะสมกับการปฏิบัติงาน

- ควรแก้ไขถ้อยคำเป็น “การตรวจประเมินและการพัฒนาสมรรถภาพด้านความรู้
ความสามารถของบุคลากรที่เหมาะสมกับการปฏิบัติงาน” เนื่องจากการวัดโดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากจำนวน
กิจกรรม อาจไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของตัวชี้วัด

ตัวชี้วัดที่ G11 หน่วยงานมีมาตรการส่งเสริมคุณธรรมในการบริหารงานทรัพยากรบุคคล

ตัวชี้วัดที่ G12 หน่วยงานมีการตรวจประเมินสมรรถภาพด้านการบริหารจัดการของ
หน่วยงาน เช่น ความพร้อมด้านโครงสร้าง การวางระบบกระบวนการ และขั้นตอนการทำงาน

- เนื่องจากตัวชี้วัดที่ G11 และ G12 เป็นตัวชี้วัดที่วัดกระบวนการทำงานของหน่วยงาน
ดังนั้นอาจควรรวมตัวชี้วัดที่ G11 และ G12 เป็นตัวชี้วัดเดียวกันได้

ตัวชี้วัดที่ G13 หน่วยงานมีการจัดทำการวิเคราะห์ประเมินค่าต้นทุนของกิจกรรมการ
เข้าถึงความยุติธรรม

- ตัวชี้วัดนี้มีข้อสังเกตว่า เนื่องจากกระบวนการยุติธรรมไทยยังไม่มีการจัดเก็บ
ข้อมูลต้นทุนในระดับคดี (unit cost) ทำให้ในระยะแรกอาจยังไม่สามารถประเมินได้ว่าค่าต้นทุนที่เหมาะสม
คือเท่าไร อย่างไรก็ตามการเปิดเผยค่าต้นทุนจะแสดงให้เห็นถึงความโปร่งใสของกระบวนการยุติธรรม

ตัวชี้วัดที่ G14 มีการดำเนินการสำรวจภาคประชาชน เพื่อประเมินค่าต้นทุนของ
กิจกรรมการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรม

- เนื่องจากตัวชี้วัดนี้สอดคล้องกับตัวชี้วัดที่ G13 และวิธีการจัดเก็บที่เก็บจากการ
สำรวจภาคประชาชน ต้องเสียค่าใช้จ่ายมาก ในขั้นนี้ จึงเห็นควรตัดตัวชี้วัดนี้ออก

ชุดตัวชี้วัดที่ ๔ การกระทำผิดซ้ำลดลง (Reduced Recidivism) ประกอบด้วย
ตัวชี้วัด ๓ ตัว (RE1-RE3)

ตัวชี้วัดที่ RE1 ร้อยละของผู้พ้นโทษที่กลับมากระทำผิดซ้ำลดลง

- เนื่องจากเป็นตัวชี้วัดที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีการดำเนินการจัดเก็บรวบรวมข้อมูล
อยู่แล้ว ที่ประชุมจึงเห็นชอบ โดยไม่มีการแก้ไข

ตัวชี้วัดที่ RE2 ร้อยละ/สัดส่วนของผู้พ้นโทษที่ได้รับการศึกษา และมีงานทำที่ชอบ
ด้วยกฎหมายหลังพ้นโทษ

- ที่ประชุมเห็นชอบ โดยไม่มีการแก้ไข เนื่องจากเป็นตัวชี้วัดที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
มีการดำเนินการจัดเก็บรวบรวมข้อมูลอยู่แล้ว

ตัวชี้วัดที่ RE3 มีมาตรการเพื่อสร้างการรับรู้ และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาค
ประชาชน และภาคธุรกิจเอกชน ในการส่งเสริมการกลับสู่สังคม (reintegration) ของผู้พ้นโทษ

- เนื่องจากยังไม่มีกำหนดนโยบายที่เกี่ยวข้องในเรื่องนี้ ในขั้นนี้ จึงเห็นควรตัด
ตัวชี้วัดดังกล่าวออก

ชุดตัวชี้วัดที่ ๕ ผู้เสียหาย และผู้ถูกกล่าวหา ได้รับการคุ้มครองอย่างเหมาะสม
(Appropriate Protection of Victims and the Accused) ประกอบด้วยตัวชี้วัด 2 ตัว (A1-A2)

ตัวชี้วัดที่ A1 ผู้เสียหาย/เหยื่ออาชญากรรมที่ได้รับการคุ้มครองดูแลและชดเชยความ
เสียหายมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น

- ที่ประชุมเห็นชอบ โดยไม่มีการแก้ไข

ตัวชี้วัดที่ A2 จำนวนเรื่องร้องเรียนที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติที่ไม่เหมาะสมของเจ้าหน้าที่มีจำนวนลดน้อยลง

- เนื่องจากเป็นประเด็นที่เกี่ยวข้องกับเรื่องร้องเรียน ดังนั้นควรควบรวมกับตัวชี้วัดที่ G3 ซึ่งเป็นประเด็นที่สอดคล้องกัน

ชุดตัวชี้วัดที่ ๖ ไม่มีผู้ต้องหา/จำเลย ถูกจับกุมโดยไม่ได้กระทำความผิด (Do not Have any Miscarriages of Justice) ประกอบด้วยตัวชี้วัด ๓ ตัว (D1-D3)

ตัวชี้วัดที่ D1 หน่วยงานมีมาตรการในการตรวจสอบ เพื่อป้องกันการจับกุมผู้ต้องหา/จำเลยโดยไม่ได้กระทำความผิด

- ที่ประชุมเห็นชอบ โดยไม่มีการแก้ไข

ตัวชี้วัดที่ D2 จำนวนคดีที่มีการรื้อฟื้นขึ้นมาเนื่องจากพบว่ามีการจับกุมผู้ต้องหา/จำเลย โดยไม่ได้กระทำความผิด

- มีข้อสังเกตว่า ถ้อยคำที่ระบุว่า “จำนวนคดีที่มีการรื้อฟื้นขึ้น” จะสามารถนำไปสู่กระบวนการจัดเก็บรวบรวมข้อมูลได้จริงหรือไม่

ตัวชี้วัดที่ D3 จำนวนผู้ที่ถูกจับกุม และภายหลังได้รับการปล่อยตัว เนื่องจากมีการพิสูจน์ว่าไม่มีความผิด ที่ได้รับเงินชดเชยเยียวยาจากภาครัฐ

- ที่ประชุมเห็นชอบ โดยไม่มีการแก้ไข เนื่องจากเป็นตัวชี้วัดที่สอดคล้องกับตัวชี้วัดที่ D2 และเป็นตัวชี้วัดที่สำนักงานช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้เสียหายและจำเลยในคดีอาญา กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ จัดเก็บข้อมูลอยู่แล้ว

ชุดตัวชี้วัดที่ 7 ประชาชนให้ความเชื่อมั่น เชื่อถือ ศรัทธา ในกระบวนการยุติธรรม (Ensured Trust in Justice) ประกอบด้วยตัวชี้วัด 1 ตัว (ET1)

ตัวชี้วัดที่ ET1 ร้อยละของประชาชนที่มีความเชื่อมั่นในประสิทธิภาพของกระบวนการยุติธรรมในภาพรวม ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐

- ความเชื่อมั่นและความพึงพอใจของประชาชนเป็นคนละประเด็นกัน ดังนั้น ในการสำรวจข้อมูล ควรมีความระมัดระวังเป็นพิเศษในเรื่องของการตั้งคำถามเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล และประเด็นเรื่องความหวาดกลัวภัยอาจกำหนดให้เป็นส่วนหนึ่งของตัวชี้วัดประชาชนให้ความเชื่อมั่น

มติที่ประชุม ๑. เห็นชอบ ตัวชี้วัดที่ฝ่ายเลขานุการนำเสนอ โดยให้ตัดตัวชี้วัดที่ไม่มีความจำเป็นให้ควบรวมตัวชี้วัดที่เป็นประเด็นเดียวกันไว้ด้วยกัน เพื่อลดความซ้ำซ้อนและมีข้อเสนอแนะให้ปรับแก้ไขถ้อยภาษา (wording) บางส่วนให้มีความชัดเจน

๒. ให้ประสานสำนักงานสถิติแห่งชาติ ในส่วนของตัวชี้วัดที่เป็นการจัดเก็บข้อมูลทางทะเบียน (Administrative Data – AD) และอาจขอรับความคิดเห็นเพิ่มเติมจาก สำนักงาน กพร.

เลิกประชุมเวลา ๑๖.๓๐ น.

จตุพร ก.

(นางสาวจิตติยา พุกษาเมธานันท์)
นักวิชาการยุติธรรมชำนาญการพิเศษ
อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
ผู้จัดรายงานการประชุม

(นายสายชล ยิ่งรอด)

ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านนโยบายและแผน
ปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการสำนักเทคโนโลยีสารสนเทศ
และการสื่อสารกระบวนการยุติธรรม
อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
ผู้จตุรงานการประชุม

(นางศิวากร คุรัตน์เวช)

รองผู้อำนวยการสำนักงานกิจการยุติธรรม
อนุกรรมการและเลขานุการ
ผู้ตรวจรายงานการประชุม